

**RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO SZPITALA
KLINICZNEGO NR 1
IM. PROF. TADEUSZA SOKOŁOWSKIEGO
POMORSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO
W SZCZECINIE
ZA 2022 ROK**

Szczecin, maj 2023 r.

I. WPROWADZENIE

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej SPSK 1 PUM w Szczecinie sporządzono na podstawie sprawozdania finansowego jednostki za 2021 rok, w oparciu o zapisy art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U z 2023 r. poz. 991,t.j. z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o działalności leczniczej”. Zawarto w nim:

- analizę sytuacji bieżącej za rok 2022,
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe (2023-2025) wraz z opisem przyjętych założeń,
- informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 53a ust. 5 ww. ustawy o działalności leczniczej, wskaźniki, sposób ich obliczania oraz przypisane im punktowe oceny zostały określone rozporządzeniem Ministra Zdrowia. Obowiązującym w tym zakresie jest rozporządzenie MZ z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 832).

Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok oraz prognoza na kolejne lata (2023-2025) została opracowana zgodnie z ww. normą.

Przyjęto cztery obszary analizy: zyskowność, płynność, efektywność i zadłużenie:

1. wskaźniki zyskowności:
 - zyskowności netto,
 - zyskowności działalności operacyjnej,
 - zyskowności aktywów;
2. wskaźniki płynności:
 - bieżącej płynności,
 - szybkiej płynności ;
3. wskaźniki efektywności:
 - rotacji należności,
 - rotacji zobowiązań;
4. wskaźniki zadłużenia:
 - zadłużenia aktywów,
 - wypłacalności.

II. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA POPRZEDNI ROK OBROTOWY

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT					
Pozycja	Wyszczególnienie	2 021	2 022	Zmiana wartościowa (zł)	Zmiana procentowa
1	2	4	5	5.	6.
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównanie z nimi, w tym:	549 880 662,33	594 571 422,82	44 690 760,49	8,13%
B	Koszty działalności operacyjnej	576 865 454,04	627 336 370,98	50 470 916,94	8,75%
C	Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-26 984 791,71	-32 764 948,16	-5 780 156,45	21,42%
D	Pozostałe przychody operacyjne	35 595 920,11	42 902 988,44	7 307 068,33	20,53%
E	Pozostałe koszty operacyjne	6 920 876,72	11 374 812,33	4 453 935,61	64,36%
F	Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	1 690 251,68	-1 236 772,05	-2 927 023,73	-173,17%
G	Przychody finansowe	141 571,14	1 333 988,22	1 192 417,08	842,27%
H	Koszty finansowe	338 907,93	94 367,19	-244 540,74	-72,16%
I	Zysk (strata) brutto (F+G-H)	1 492 914,89	2 848,98	-1 490 065,91	-99,81%
J	Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00	-
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00	-
L	Zysk (strata) netto (I-J-K)	1 492 914,89	2 848,98	-1 490 065,91	-99,81%

Rachunek Zysków i Strat za 2022 r. wskazuje, iż Szpital zakończył rok obrotowy dodatnim wynikiem (zysk netto) w wysokości 2, 85 tys. zł. Wypracowanie zysku było możliwe dzięki osiągniętemu wynikowi na działalności finansowej. W 2022 r. przychody finansowe Szpitala wyniosły 1 333,99 tys. zł, i pokryły ujemny wynik na działalności operacyjnej w wysokości - 1 236,77 tys. zł.

W obszarze działalności podstawowej, w 2022 r. strata względem 2021 r. pogłębiła się o ponad 5 780,00 tys. zł (tj. 21,42%).

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA I PUNKTOWA SYTUACJI FINANSOWEJ za 2022 rok

WSKAŹNIK	METODA USTALANIA	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA PUNKTOWA	WSKAŹNIK	OCENA
1. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI					
Wskaźnik zyskowności netto (%)	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}$	poniżej 0,0%	0	0,0004%	3
		od 0,0% do 2,0%	3		
		powyżej 2% do 4%	4		
		powyżej 4%	5		
Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,0%	0	-0,1948%	0
		od 0,0% do 3,0%	3		
		powyżej 3% do 5%	4		
		powyżej 5%	5		
Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	$\frac{\text{Wynik netto} \times 100\%}{\text{Średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0%	0	0,0011%	3
		od 0,0% do 2,0%	3		
		powyżej 2% do 4%	4		
		powyżej 4%	5		
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena	15	Uzyskano	6
2. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI					
Wskaźnik bieżącej płynności	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	poniżej 0,60	0	1,49	8
		od 0,60 do 1,00	4		
		powyżej 1,00 do 1,50	8		
		powyżej 1,50 do 3,00	12		
		powyżej 3,00 lub jeżeli zob. krótk. = 0	10		
Wskaźnik szybkiej płynności	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	poniżej 0,50	0	1,29	13
		od 0,50 do 1,00	8		
		powyżej 1,00 do 2,50	13		
		powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterm. = 0	10		
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI		Maksymalna ocena	25	Uzyskano	21
3. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI					
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365) $\frac{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)}}$	poniżej 45 dni	3	39,16	3
		od 45 dni do 60 dni	2		
		od 61 dni do 90 dni	1		
		powyżej 90 dni	0		
Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365) $\frac{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}{\text{Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)}}$	do 60 dni	7	34,08	7
		od 61 dni do 90 dni	4		
		powyżej 90 dni	0		
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena	10	Uzyskano	10
4. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA					
Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	$\frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{Aktywa razem}} \times 100\%$	poniżej 40 %	10	42,2089%	8
		od 40 % do 60 %	8		
		powyżej 60 % do 80 %	3		
		powyżej 80 %	0		
Wskaźnik wypłacalności	Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania Fundusz własny	od 0,00 do 0,50	10	3,42	4
		od 0,51 do 1,00	8		
		od 1,01 do 2,00	6		
		od 2,01 do 4,00	4		
		powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0		
RAZEM WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA		Maksymalna ocena	20	Uzyskano	12
SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW					49

Oceny zyskowności działalności gospodarczej jednostki dokonuje się w oparciu o poszczególne wyniki. **Wskaźniki zyskowności** są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatnie wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku Zakładu jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej są organizacjami „non profit” i najistotniejszym celem ich działalności jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych. Rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług.

W SPSK nr 1 PUM w Szczecinie w 2022 r. wskaźniki zyskowności oparte na wyniku netto osiągnęły dodatni poziom. Zyskowność działalności operacyjnej osiągnęła natomiast wartość ujemną. Pomimo, iż przychody netto ze sprzedaży oraz pozostałe przychody operacyjne były wyższe niż w 2021 r., nie pokryły one kosztów działalności podstawowej oraz operacyjnej Szpitala. Kosztami o najwyższej progresji były: koszty zużycia materiałów i energii, usługi obce oraz wynagrodzenia.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż głównym źródłem przychodów Szpitala są umowy NFZ na realizację świadczeń zdrowotnych. Wycena tych świadczeń nie jest zależna od podmiotu świadczącego usługi, ale kształtowana jest jednostronnie przez płatnika.

Drugą grupę wskaźników wykorzystanych do analizy raportu stanowią **wskaźniki płynności finansowej**. Są one wykorzystywane w analizie do ustalania zdolności podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględnianych w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonego przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest więc wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźniki płynności SPSK Nr 1 PUM w Szczecinie za 2022 roku wskazują na zdolność do terminowego regulowania zobowiązań krótkoterminowych w oparciu o aktywa bieżące oraz do sprawnego, natychmiastowego spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami obrotowymi. W Szpitalu nie występuje też ryzyko nieefektywnego gospodarowania posiadanymi środkami obrotowymi, jak zapasy, należności lub środki finansowe, o czym mógłby świadczyć zbyt wysoki poziom wskaźników płynności.

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje **badanie rotacji należności i zobowiązań**. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę.

W 2022 r. wskaźnik rotacji należności oraz wskaźnik rotacji zobowiązań Szpitala uplasowały się w przedziale o najniższej wartości. Nie występuje zatem problem ze ściągalnością należności oraz bieżącym regulowaniem zobowiązań.

Stabilność finansowa podmiotu zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów podmiotu.

SPSK Nr 1 PUM w 42,21 % aktywa finansuje się kapitałami obcymi przy jednoczesnej wielkości funduszy obcych przypadającej na jednostkę funduszu własnego na poziomie 3,42.

W wyniku analizy wskaźnikowej sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego SPSK nr 1 PUM w Szczecinie za 2022 rok, Szpital uzyskał 49 punktów, co stanowi 70% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania. Świadczy to o stabilności ekonomiczno-finansowej jednostki.

III. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANOWEJ NA LATA 2023-2025

1. Założenia

SPSK nr 1 PUM w Szczecinie prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z „ustawą o działalności leczniczej” w myśl, której SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów, koszty działalności i reguluje zobowiązania.

Założenia oparto o Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2022-2025, gdzie między innymi określono cel: zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie. W tym obszarze realizowane będą działania zwiększające dostępność leczenia, tak aby każdy obywatel otrzymał pomoc medyczną w sposób szybki i pozwalający na utrzymanie obywateli w poczuciu bezpieczeństwa. Realizowane będą również działania w zakresie kształtowania zdrowego stylu życia poprzez profilaktykę oraz promocję zdrowia, a także edukację zdrowotną.

Roczne limity środków finansowych przeznaczonych na finansowanie ochrony zdrowia zgodnie z Art. 131c. Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych nie mogą być niższe niż:

1. 6,00% produktu krajowego brutto w 2023 r.
2. 6,20% produktu krajowego brutto w 2024 r.
3. 6,50% produktu krajowego brutto w 2025 r.

W prognozie uwzględniono bieżące regulacje prawne oraz wskaźniki, które będą miały wpływ na kształtowanie się budżetu Szpitala w prognozowanym okresie.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej									
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2022	Ocena	Wartość wskaźnika 2023	Ocena	Wartość wskaźnika 2024	Ocena	Wartość wskaźnika 2025	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	0,0004	3	0,01	3	0,07	3	0,07	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-0,1948	0	0,15	3	0,22	3	0,21	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	0,0011	3	0,02	3	0,16	3	0,16	3
	1. Razem:		6		9		9		9
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	1,49	8	1,59	12	1,59	12	1,52	12
	2) wskaźnik szybkiej płynności	1,29	13	1,37	13	1,36	13	1,30	13
	1. Razem:		21		25		25		25
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	39,16	3	36,17	3	38,50	3	35,69	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	34,08	7	33,97	7	30,43	7	31,17	7
	1. Razem:		10		10		10		10
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	42,21	8	40,58	8	40,60	8	41,46	8
	2) wskaźnik wypłacalności	3,42	4	3,23	4	3,29	4	3,36	4
	1. Razem:		12		12		12		12
Łączna wartość punktów			49		56		56		56

Celem SP ZOZ jest równoważenie kosztów przychodami oraz utrzymanie kondycji finansowej Szpitala na dotychczasowym poziomie.

IV. INFORMACJE O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ.

Do czynników systemowych, które będą miały wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala są między innymi

- planowane zmiany wyceny świadczeń oraz regulacje dotyczące wynagrodzeń pracowników wpływające na koszty pracy,
- sytuacja makroekonomiczna w kraju spowodowana m.in. działaniami wojennymi na Ukrainie wzrost cen, ograniczenie dostępności do surowców oraz zaburzenia cyklu dostaw,
- wyodrębnienie z ryczałtu PSZ kolejnych zakresów świadczeń

Ponadto w latach 2023 – 2025 SPSK Nr 1 PUM będzie realizował kilka dużych projektów inwestycyjnych dofinansowywanych ze środków budżetowych:

- podpisana umowa ramowa na realizację inwestycji wieloletniej 2019-2025 pn. Rozbudowa wraz z modernizacją Pomorskiego Uniwersytetu medycznego w Szczecinie i Samodzielnego Szpitala Klinicznego Nr 1 w zakresie kliniczno-dydaktycznym wdrożeń innowacyjnych.
- podpisana w dniu 20.12.2021 r. umowa zawartą pomiędzy NFOŚiGW i SPSK Nr 1 PUM na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Termomodernizacja budynków SPSK 1 PUM w Policach przy ul. Siedleckiej 2”. Prace w polickim szpitalu mają zostać przeprowadzone do końca czerwca 2023 r. przy dofinansowaniu z NFOŚiGW w wysokości 41,3 mln zł dotacji oraz ponad 2,2 mln zł preferencyjnej pożyczki. Koszt całkowity zadania wyniesie ok. 43,5 mln zł,
- umowa o dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego pn.: „Dostosowanie klinik o profilu internistycznym do wymogów bezpieczeństwa hospitalizacji pacjentów w czasie pandemii covid-19, zadanie szczegółowe: modernizacja oddziałów endokrynologicznego i

gastroenterologicznego”. Dofinansowaniu z MZ w wysokości 17,81 mln zł dotacji oraz 0,19 mln zł środki własne. Koszt całkowity zadania wyniesie ok. 18,00 mln zł,

- umowa o dofinansowanie projektu pn. "czas na nowoczesność – wymiana wysokospecjalistycznej aparatury w spsk nr 1 pum wraz z adaptacją pomieszczeń” Wspieranie naprawy i odporności systemu ochrony zdrowia oś priorytetowa XI REACT-EU Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 20214-2020. Dofinansowanie 20,00 mln zł MZ.

W związku z tym, że nie wiadomo jakie będą wyniki postępowań o udzielenie zamówień publicznych, czy terminowo będą przekazywane środki budżetowe na regulowanie zobowiązań z tytułu realizowanych zadań inwestycyjnych, istnieje zagrożenie dużego zaangażowania środków własnych co przyczyni się do utraty zdolności terminowego regulowania zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, zobowiązań publiczno-prawnych oraz wobec dostawców materiałów i usług.

Szpital dąży do zwiększania przychodów poprzez zwiększenie liczby przyjmowanych pacjentów, z naciskiem na świadczenia odrębnie finansowane (tj. poza ryczałtem PSZ), zwłaszcza nielimitowane oraz przez zwiększenie ilości wykonywanych specjalistycznych świadczeń medycznych kosztochłonnych i o wysokim stopniu trudności.

V. PODSUMOWANIE.

W obliczu wielu zmian przepisów prawnych dotyczących służby zdrowia, które będą miały wpływ na sytuację finansową Szpitala, przedmiotowa prognoza sporządzona została przy uwzględnieniu zasady ostrożnej wyceny. Priorytetem Szpitala w okresie najbliższych 3 lat będzie bilansowanie kosztów z przychodami, co w obecnych czasach z uwagi na niekorzystną sytuację ekonomiczno-gospodarczej, w Polsce i na świecie (wzrost inflacji, rosnące ceny materiałów i usług) będzie dużym wyzwaniem. Należy zatem podjąć działania zmierzające do zwiększenia przychodów, między innymi poprzez udzielanie nielimitowanych świadczeń (porady ambulatoryjne, świadczenia dla ubezpieczonych poniżej 18 r.ż.). Działania te mają zrównoważyć rosnące koszty, których pomimo negocjowania cen oraz oszczędności nie da się utrzymać na obecnym poziomie.